Yhteenveto kevään 2026 perusopetuksen huoltajakyselystä koskien perusopetuksen järjestämisen tapoja

Siikalatvan kunnan opetuspalvelut toteuttivat keväällä 2026 huoltajakyselyn osana perusopetuksen palveluverkon suunnittelun aloitusta. Kyselyyn vastasi 179 huoltajaa kunnan eri pitäjistä.

Kyselyn tavoitteena oli selvittää huoltajien näkemyksiä koulupaikan sijainnista, koulumatkoista, lähikoulun merkityksestä sekä mahdollisten muutosten vaikutuksista lasten koulunkäyntiin ja hyvinvointiin.

Lähikoulua pidetään tärkeänä

Kyselyn perusteella lähikoulua pidetään tärkeänä. Huoltajat korostivat erityisesti sitä, että alakouluikäiset lapset voisivat käydä koulua mahdollisimman lähellä kotiaan. Lähikoulun nähtiin tukevan lasten hyvinvointia, turvallisuutta, kaverisuhteita sekä arjen sujuvuutta.

Monissa vastauksissa lähikoulu nähtiin myös tärkeänä osana kylien elinvoimaa ja lapsiperheiden viihtymistä kunnassa.

Lasten hyvinvointi ja jaksaminen korostuvat

Huoltajien vastauksissa tärkeimmiksi koulunkäyntiin liittyviksi asioiksi nousivat:

- turvallinen ja laadukas oppimisympäristö
- lasten hyvinvointi ja jaksaminen
- osaavat ja pysyvät opettajat
- riittävä oppimisen tuki
- kohtuulliset ryhmäkoot
- kaverisuhteiden säilyminen
- koulurauha
- terveet ja toimivat koulutilat
- sujuva arki ja kohtuulliset koulumatkat

Vastauksissa korostui näkemys, että koulunkäynnin tulee jättää lapselle aikaa myös harrastuksille, perhe-elämälle ja palautumiselle.

Koulumatkat ovat merkittävä huolenaihe

Koulumatkojen pituus nousi esiin lähes kaikissa kyselyn osioissa. Huoltajat pitivät tärkeänä, että koulupäivän kokonaispituus pysyy kohtuullisena eikä koulumatkoihin kulu kohtuuttomasti aikaa.

Pitkien koulumatkojen arvioitiin vaikuttavan erityisesti:

- lasten jaksamiseen
- harrastusmahdollisuuksiin
- perheiden arjen sujuvuuteen
- koulumotivaatioon
- yhdenvertaisiin mahdollisuuksiin osallistua koulun toimintaan

Monet vastaajat korostivat toimivien ja sujuvien koulukuljetusten merkitystä riippumatta siitä, missä koulu sijaitsee.

Koulunkäynti naapurikunnassa

Valtaosa vastaajista toivoi lasten koulunkäynnin järjestämistä ensisijaisesti Siikalatvan omissa kouluissa.

Niissä vastauksissa, joissa naapurikunta nähtiin mahdollisena vaihtoehtona, esiin nousivat erityisesti Pyhäntä, Haapavesi, Siikajoki ja Tyrnävä. Perusteluina korostuivat koulumatkan pituus, kulkuyhteydet sekä arjen sujuvuus.

Osa vastaajista arvioi, että naapurikunnan koulu voisi olla perusteltu vaihtoehto silloin, jos koulumatka olisi nykyistä lyhyempi tai jos harrastukset ja muu asiointi sijoittuvat samaan suuntaan.

Lukiokoulutuksen säilyminen koetaan tärkeäksi

Perusopetuksen huoltajat pitivät lukiokoulutuksen säilymistä Siikalatvalla tärkeänä. Kyselyn perusteella lukiokoulutuksella nähdään olevan merkitystä sekä nuorten koulutuspolkujen että kunnan elinvoiman kannalta.

Huolia tulevaisuudesta

Avoimissa vastauksissa huoltajat toivat esiin huolia erityisesti:

- koulumatkojen pitenemisestä
- lähikoulujen tulevaisuudesta
- opetuksen laadun säilymisestä
- oppimisen tuen riittävyydestä
- ryhmäkokojen kasvamisesta
- henkilöstön saatavuudesta ja pysyvyydestä
- koulutilojen toimivuudesta
- lasten yhdenvertaisista mahdollisuuksista saada opetusta ja tukea

Useissa vastauksissa korostui myös toive pitkäjänteisestä ja ennakoitavasta päätöksenteosta sekä selkeästä tiedottamisesta.

Toiveita tulevaisuuden ratkaisuihin

Huoltajien vastauksissa nousi esiin toive siitä, että kouluratkaisuissa huomioidaan ennen kaikkea lasten etu, hyvinvointi ja oppiminen. Vastauksissa korostuivat erityisesti:

- laadukas opetus
- turvalliset ja terveet koulutilat
- riittävät tukipalvelut
- osaava ja pysyvä henkilöstö
- kohtuulliset koulumatkat
- toimivat koulukuljetukset
- lähikoulun säilyminen mahdollisimman pitkään
- avoin ja ennakoiva viestintä

Monet vastaajat toivoivat myös, että päätöksenteossa arvioidaan ratkaisujen vaikutuksia lasten arkeen, hyvinvointiin, harrastusmahdollisuuksiin ja kunnan vetovoimaan.

Lasten näkökulma

Huoltajista lähes puolet kertoi lapsensa haluavan jatkaa nykyisessä lähikoulussaan. Osa huoltajista

kertoi lasten olevan huolissaan mahdollisista muutoksista, kun taas osa lapsista suhtautui muutoksiin avoimesti.

Kyselyn perusteella lasten kaverisuhteiden säilymistä pidetään erittäin tärkeänä osana koulunkäyntiä ja hyvinvointia.

Viestintä ja osallistuminen

Huoltajat pitivät kyselyitä parhaana tapana osallistua palveluverkkoa koskevaan valmisteluun. Tietoa kouluverkkoon liittyvistä asioista halutaan saada ensisijaisesti Wilman kautta.

Tulosten perusteella huoltajat toivovat mahdollisuuksia osallistua valmisteluun myös jatkossa sekä saada tietoa valmistelun etenemisestä riittävän ajoissa.

Yhteenveto

Kyselyn perusteella huoltajille tärkeimpiä asioita lasten koulunkäynnissä ovat:

- lasten hyvinvointi ja turvallisuus
- laadukas opetus ja oppimisen tuki
- lähikoulun merkitys
- kohtuulliset koulumatkat
- kaverisuhteiden säilyminen
- terveet ja toimivat koulutilat
- osaava ja pysyvä henkilöstö
- sujuva arki sekä koulun ja kodin yhteistyö

Kyselyn tulokset kuvaavat kyselyyn vastanneiden perusopetuksen oppilaiden huoltajien näkemyksiä. Tulokset muodostavat yhden osan kouluverkon valmistelussa käytettävää tietopohjaa yhdessä pedagogisten, toiminnallisten, taloudellisten ja lapsivaikutusten arviointien kanssa.